

## Guerrilla Teaching

Op 15 januari was er het Nationaal Docentencongres Aardrijkskunde. Daniel Raven-Ellison hield er een inleiding over Guerrilla Teaching.<sup>1</sup> Wat is dat nou weer?

In de jaren 1960 keerden activistische theatermakers zich tegen de gevestigde orde in de Verenigde Staten. Op basis van hun maatschappijkritiek trachten zij de mensen wakker te schudden met straat-theater en happenings. Peter Berger beschreef dit onconventionele protesttheater als **Guerrilla Theatre**.<sup>2</sup> Hij trok dus een parallel met de onconventionele oorlogvoering van de toenmalige linkse guerrilla-bewegingen in Latijns Amerika en Vietnam. Guerrillatheater is een vorm van geweldloze actie, bedoeld om de gewone mensen bewust te maken van hun belangen en hen te bewegen die belangen te verdedigen tegenover de gevestigde orde.

In de jaren 1970 bloeide een andere undergroundactiviteit op: **Guerrilla Gardening**.<sup>3</sup> Milieu-activisten verfraaiden stukjes van hun stad met bloemen en planten om de omgeving leefbaarder te maken. In zekere zin handelden ze als subversieve guerrillero's, want ze tuiniëerden clandestien op grond waarvoor ze geen huur- of kooppenningen hadden betaald.

In 1984 kwam Jay Conrad Levinson met zijn boek **Guerrilla Marketing**.<sup>4</sup> Hij adviseert kleine ondernemers hun producten en diensten met onconventionele low-budget technieken aan de man te brengen, zich te verplaatsen in de belevingswereld van hun doelgroep en klantgecentreerd te werken. Hij propageert dus een guerrilla die niet door een linkse ideologie wordt gedreven, maar die zich wel laat inspireren door de eigengereide inventiviteit van de milieutuiniers en door de communicatietechniek en de doelgroepgerichtheid van het guerrillatheater.

In de onderwijswereld heeft het idee van guerrillamarketing aanhang gekregen, niet als techniek om klanten te werven maar als ideaal om leerlingen klantgericht te bedienen. De boodschap van **Guerrilla Teaching** is dat men alles in de strijd moet werpen om de leerdoelen te bereiken en dat men onconventionele werkvormen daarbij niet moet schuwen. Het is, evenals het guerrillatheater, een hervormings- en emancipatiebeweging: (a) leraren moeten de ketenen van de traditionele didactiek afwerpen en (b) zij moeten niet langer aanvaarden dat een aanzienlijk percentage van de leerlingen de leerdoelen niet haalt en uit de boot valt. Maar guerrillateaching is er in vele soorten en maten.

### 1. Blended learning: een onconventionele mix van werkvormen

Bryan Dean noemt zich (al dan niet terecht) de geestelijke vader van de klantgerichte guerrillateaching.<sup>5</sup> Hij is UDL-coach bij de Farmington Public Schools (Arkansas USA). UDL staat voor *Universal Design for Learning*.<sup>6</sup> Dat is een strategie voor onderwijsontwikkeling die uit de koker van CAST (Center for Applied Special Technology) komt. De strategie was oorspronkelijk bedoeld om klantgerichte onderwijsarrangementen voor leerlingen en studenten met een handicap te ontwikkelen, waarbij men optimaal gebruik maakt van ICT-technologie. Het doel van de UDL-coach is 'to transform traditional education to a multi-tiered, multi-expressionsed, educational environment that Enhances, Empowers, and Engages all (E3).'<sup>7</sup>

Laten we nu terugkeren naar de Britse guerrillateacher Daniel Raven-Ellison, die in de aanhef van ons blogbericht geïntroduceerd werd. Zou hij zich kunnen vinden in dit plaatje van blended learning? Hij houdt zich bezig met de vakdidactiek van de Geografie.<sup>7</sup> Volgens hem moet Aardrijkskunde niet als een droog schoolvak worden gegeven, maar als een onconventionele oefening in wereldverkenning. Scholieren moeten worden uitgedaagd als waren zij ontdekkingsreizigers, bijvoorbeeld door projectonderwijs. De muren van de traditionele school moeten worden doorbroken: ze moeten erop uit. Evenals Bryan Dean zet hij zich dus af tegen het traditionele, klassikale onderwijs en zoekt hij naar een nieuwe mix van onderwijswerkvormen. Maar anders dan Bryan Dean zoekt hij de oplossing niet zozeer in artificiële onderwijstechnologie maar in het handwerk van de ontdekkingsreiziger die de echte wereld in gaat.

Binnen de Universiteit Utrecht heeft een projectteam van studenten een model van guerrillateaching ontworpen dat zeer nauw aansluit bij de metafoor die Levinson in zijn guerrillamarketing hanteert. De docent moet zich als een guerrillero opstellen, die zijn klanten (leerlingen, studenten), met behulp van alle multimediale strijdmiddelen die hem ten dienste staan, met zijn boodschap belaaft en behaagt, en die hen verleidt om de gestelde leerdoelen te bereiken.<sup>8</sup>

### 2. Van professionele ruimte tot professionele ongehoorzaamheid

In mijn zoektocht naar de betekenissen die aan guerrillateaching worden verbonden, kwam ik echter niet alleen brave, inventieve onderwijsvernieuwers tegen. Het gaat namelijk om een vorm van innovatie die professionele moed vereist. Zo doemt het beeld van de opstandige leraar op, die zo nodig zelfs *underground* gaat om de gevestigde schooltradities te doorbreken.

“[We must] talk about student-centered teaching and learning because, institutionally, we have lost perspective. Our instructional paradigm, as we have operationalized it, does not view students as being equally important as [our] curricula and standards (...). Our predominant educational paradigm has gradually been subsumed by an impersonal, dehumanizing system [which accepts] an instructional milieu bereft of meaningful context along with teaching methodologies that facilitate instruction but not learning. Guerrilla action is needed to get us back in track. (...) Student-centered learning is difficult to implement in our context-deprived classrooms.” [Virginia Allery]<sup>9</sup>

“Guerrilla Teaching aims to do away with the idea that in order to prepare our children for the complexities of life in the 21st century we need to fill their heads with ‘core knowledge’. It’s a bottom up approach to transforming learning that empowers teachers to do what they have to do, but do it in a way that really makes a difference.” [Jonathan Lear]<sup>10</sup>

“Why we need to be guerrilla warriors in our classrooms? When you are under siege from TOP-DOWN MANAGEMENT in your school district, and your profession is under siege from state legislatures and governors’ mansions, it is time to turn off the smart board (or put down the chalk), take a DEEP breath. And listen to your heart again. Take strength from the IDEALS that made you become a Teacher.” [Howard Katzoff]<sup>11</sup>

### 3. Emancipatoire empowerment en maatschappijkritiek

Howard Katzoff kiest niet alleen onconventionele werkvormen: hij hanteert ook leerdoelen die veel verder gaan dan wat op scholen gebruikelijk is. Hij wil *het hele kind* tot ontplooiing brengen. Hij gaat dus een stap verder dan de UDL-benadering, waarin leraren er vooral naar streven *iedere leerling* naar de *bestaande* leerdoelen te leiden. Maar dit neemt niet weg dat ook in de UDL-benadering de revolutie wordt gepreikt: leraren strijden tegen het idee dat men zich erbij moet neerleggen dat leerlingen uit minder geprivilegieerde milieus uit de boot vallen.<sup>12</sup> Niet voor niets zet guerrillateacher Bryan Dean *Empowerment for All* in zijn vaandel.

De geografische guerrillateacher Raven-Ellison laat zich op dit gebied evenmin onbetuigd. Hij vindt dat aardrijkskundeleraars een maatschappijkritische taak hebben. Door middel van hun opdrachten moeten leerlingen ontdekken dat er van alles mis is in de wereld en in de samenleving om hen heen. Guerrilla Geography is een soort Partisan Geography, die leerlingen in staat stelt een eigen mening te ontwikkelen en partij te kiezen in maatschappelijke kwesties.<sup>13</sup> Nog verder gaat de linkse econoom Peter Klein.<sup>14</sup> Guerrillateaching is volgens hem dat maatschappijkritische economen, evenals de theatermakers uit de jaren 1960, de werkelijke maatschappelijke verhoudingen blootleggen en studenten bewust maken van het hidden curriculum dat zij van de mainstream economen krijgen voorgeschoteld.

### 4. De boodschap van John Taylor Gatto: ontscholing

Het zou me niets verbazen als Raven-Ellison zich mede heeft laten leiden door de denkbeelden van John Taylor Gatto, die stelt dat jongeren niet gevormd maar misvormd worden door het onderwijs.<sup>15</sup> Gatto bepleit ontscholing, vergelijkbaar met de lijn van Ivan Illich. Maar in 1990 stelde hij een revolutionaire tussenvorm voor: ‘a guerrilla curriculum for developing independent characters and minds’.<sup>16</sup>

Wes Holleman

weblog onderwijs 1-2-2013

<http://www.onderwijsethiek.nl>

---

<sup>1</sup> <http://www.onderwijsvanmorgen.nl/guerrilla-onderwijs/>

<sup>2</sup> [http://en.wikipedia.org/wiki/Guerrilla\\_theatre](http://en.wikipedia.org/wiki/Guerrilla_theatre)

<sup>3</sup> [http://en.wikipedia.org/wiki/Guerrilla\\_gardening](http://en.wikipedia.org/wiki/Guerrilla_gardening)

<sup>4</sup> [http://en.wikipedia.org/wiki/Guerrilla\\_marketing](http://en.wikipedia.org/wiki/Guerrilla_marketing); [http://en.wikipedia.org/wiki/Jay\\_Conrad\\_Levinson](http://en.wikipedia.org/wiki/Jay_Conrad_Levinson)

<sup>5</sup> <http://edmodo.edmodo.com/guerilladean>; <https://sites.google.com/site/bryandeanportolio/about-me>

<sup>6</sup> [http://www.udlcenter.org/sites/udlcenter.org/files/updateguidelines2\\_0.pdf](http://www.udlcenter.org/sites/udlcenter.org/files/updateguidelines2_0.pdf)

<sup>7</sup> <http://brightestyoungthings.com/articles/interview-guerilla-geography-with-daniel-raven-ellison.htm>

<sup>8</sup> <http://www.uu.nl/university/international-students/EN/YLL/Documents/YLL%20IC%20team%208a.pdf> (2012); <http://www.mediawetenschappen.nl/category/guerrillateaching/>

<sup>9</sup> A guerrilla perspective on the meaning of student-centered teaching and learning. URL:

[http://www.augsburg.edu/wp-content/uploads/2012/09/003\\_Position-Papers-Student-Centered.pdf](http://www.augsburg.edu/wp-content/uploads/2012/09/003_Position-Papers-Student-Centered.pdf)

[http://www.independentthinking.co.uk/Who/Associates+\(E++L\)/Jonathan+Lear/default.aspx](http://www.independentthinking.co.uk/Who/Associates+(E++L)/Jonathan+Lear/default.aspx)

<sup>11</sup> <http://mrkatzoff.org/2011/03/guerrilla-teaching-manual/>

<sup>12</sup> Vergelijk ook: <http://community.seattletimes.nwsources.com/archive/?date=19950702&slug=2129393>

<sup>13</sup> <http://guerrillageography.blogspot.nl/>

---

<sup>14</sup> <http://mises.org/media/1302/Guerrilla-Teaching>

<sup>15</sup> [http://en.wikipedia.org/wiki/John\\_Taylor\\_Gatto](http://en.wikipedia.org/wiki/John_Taylor_Gatto); <http://www.johntaylorgatto.com/>

<sup>16</sup> <http://trylibertee.com/christianity-and-liberty/the-underground-history-of-education/john-taylor-gattos-guerrilla-curriculum/>